

Bài 12. Thực hành

NHẬN XÉT VỀ SỰ PHÂN BỐ CÁC VÀNH ĐAI ĐỘNG ĐẤT, NÚI LỬA VÀ CÁC VÙNG NÚI TRẺ TRÊN BẢN ĐỒ

I – MỤC TIÊU BÀI HỌC

Sau bài học, HS cần :

1. Về kiến thức

- Xác định được vị trí các vành đai động đất, núi lửa, các vùng núi trẻ trên bản đồ.
- Nhận xét, phân tích được mối quan hệ của các khu vực nói trên.
- Trình bày và giải thích sự phân bố các vành đai động đất, núi lửa và vùng núi trẻ.

2. Về kĩ năng

- Rèn luyện kĩ năng đọc, xác định vị trí của các vành đai động đất, núi lửa và các vùng núi trẻ trên bản đồ.
- Trình bày, phân tích, giải thích sự liên quan giữa các khu vực đó bằng lược đồ, bản đồ...

II – THIẾT BỊ DẠY HỌC

- Bản đồ Tự nhiên thế giới ; Bản đồ Các mảng kiến tạo, các vành đai động đất và núi lửa.
- Các lược đồ trong SGK phóng to.

III – MỘT SỐ ĐIỂM CẦN LƯU Ý

1. Về nội dung

- Kiến thức trọng tâm :
- + Mối liên quan của các vùng có nhiều động đất, núi lửa và các vùng núi trẻ.
- + Nguyên nhân của các hiện tượng động đất, núi lửa, sự tạo núi trẻ và giải thích sự trùng lặp, mối liên quan nói trên.

– Những nội dung cần làm rõ :

+ Về động đất, núi lửa : Ở bài học này, GV cần nhấn mạnh về sự phân bố của núi lửa, động đất theo khu vực (núi lửa thường tập trung thành một số vùng lớn, trùng với những miền động đất và tạo núi hoặc trùng với những đường kiến tạo lớn của Trái Đất), đó là : vành đai lửa Thái Bình Dương, khu vực Địa Trung Hải, khu vực Đông Phi,... Hoạt động núi lửa cũng là kết quả của các thời kì kiến tạo, có liên quan với các vùng tiếp xúc của các mảng kiến tạo.

+ Về các vùng núi trẻ :

Khái niệm núi già, núi trẻ cũng đã được làm rõ ở lớp 6. Ở đây cần chú ý : các núi trẻ, mới hình thành cách đây không lâu, đang được nâng cao thêm như các dãy An-pơ, Cap-ca, Pi-rê-nê (châu Âu), Hi-ma-lay-a (châu Á) và Coóc-di-e, An-đet (châu Mĩ)... Sự hình thành chúng có liên quan với các vùng tiếp xúc của các mảng kiến tạo.

2. Về phương pháp

GV có thể chia nhóm hướng dẫn HS, thực hiện các nhiệm vụ sau :

– Sử dụng các lược đồ trong SGK và bản đồ Tự nhiên thế giới hoặc Tập bản đồ thế giới và các châu lục để xác định vị trí các vành đai động đất, núi lửa và các vùng núi trẻ. Trên bản đồ, những vành đai này được biểu hiện như thế nào.

– Đối chiếu, so sánh để thấy được mối liên quan giữa các vành đai động đất, núi lửa và các vùng núi trẻ.

– Sử dụng các lược đồ, bản đồ Tự nhiên thế giới, bản đồ Các mảng kiến tạo, các vành đai động đất và núi lửa và kết hợp với kiến thức đã học về thuyết kiến tạo mảng... để giải thích về sự liên quan giữa các vành đai nói trên.

IV – TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC DẠY HỌC

– Nêu nhiệm vụ của bài thực hành.

– Qua các lược đồ, bản đồ Tự nhiên thế giới... kết hợp với đàm thoại gợi mở, GV hướng dẫn HS nhận biết tính chất vành đai của các vùng động đất, núi lửa, vùng núi trẻ trên thế giới.

– GV yêu cầu HS làm việc theo nhóm để thảo luận về những câu hỏi đã nêu trong SGK.

– GV yêu cầu đại diện từng nhóm lên trình bày kết quả dựa vào lược đồ, bản đồ. GV tổng hợp, nêu bật mối liên quan giữa các vành đai động đất, núi lửa và các vùng núi trẻ với các mảng kiến tạo của thạch quyển.